

PSEB Class 12 General Punjabi Question Paper 2026 with Solutions

13 ਮਾਰਚ 2026

ਸਮਾਂ :	ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ :	ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :
3 ਘੰਟੇ	80	10

ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ**ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:**

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਵਸਤੁਨਿਸ਼ਠ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 20 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 5 ਪੈਰਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਪੱਤਰ-ਲੇਖਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਵਾਕ-ਵਟਾਂਦਰਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ।
8. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7 ਅਖੌਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ।
9. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 9 ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ।
10. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10 ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉੱਤਰ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ

1. ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ-ਨਾਚ 'ਭੰਗੜੇ' ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (1) ਕਿਰਸਾਣੀ-ਨਾਚ
- (2) ਵਿਸਾਖੀ-ਨਾਚ
- (3) ਫ਼ਸਲ-ਨਾਚ
- (4) ਇਹ ਸਭ

ਉੱਤਰ: (4) ਇਹ ਸਭ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਭੰਗੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਰਸਾਣੀ-ਨਾਚ, ਵਿਸਾਖੀ-ਨਾਚ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲ-ਨਾਚ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਕਿਰਸਾਣੀ-ਨਾਚ, ਵਿਸਾਖੀ-ਨਾਚ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲ-ਨਾਚ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਭੰਗੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2. ਨਵਜੰਮੇ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਝੱਜਰ (ਧੇਰਾ) ਕੌਣ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- (1) ਮੇਹਰਾ
- (2) ਘੁਮਿਆਰ
- (3) ਦਾਈ
- (4) ਤਰਖਾਣ

ਉੱਤਰ: (3) ਦਾਈ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਕਈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰਸਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਾਈ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਨਵਜੰਮੇ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਝੱਜਰ ਜਾਂ ਧੇਰਾ ਇੱਕ ਰਿਵਾਇਤੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਤੋਹਫ਼ਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਈ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਨਮ ਦੀ ਰਸਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਰੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਈ ਦਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

3. 'ਸਾਂਝ' ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੁੱਢੀ ਮਾਈ ਨੂੰ ਲਿਫ਼ਟ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਅਖੌਤ ਯਾਦ ਆਈ?

- (1) ਭਾਂਡਾ-ਭਾਂਡਾਰੀਆ
- (2) ਵਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ
- (3) ਆਪੇ ਫੱਥੜੀਏ
- (4) ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕੋਹੜ-ਕਿਰਲੀ

ਉੱਤਰ: (4) ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕੋਹੜ-ਕਿਰਲੀ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਕਹਾਣੀ 'ਸਾਂਝ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਡਰ ਅਤੇ ਸੰਦੇਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੁੱਢੀ ਮਾਈ ਨੂੰ ਲਿਫ਼ਟ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਨਾ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਖੌਤ 'ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕੋਹੜ-ਕਿਰਲੀ' ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

'ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕੋਹੜ-ਕਿਰਲੀ' ਅਖੌਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ' ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ?

- (1) ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ
- (2) ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ
- (3) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ
- (4) ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਉੱਤਰ: (2) ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ' ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਲੇਖ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹਨ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਹਿੰਦੀ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(1) ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜੋੜੀ ਲੱਭੋ।

ਉੱਤਰ: ਅੰਦਰੂਨੀ - ਬਾਹਰੀ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ — "ਅੰਦਰੂਨੀ" ਅਤੇ "ਬਾਹਰੀ"।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਅੰਦਰੂਨੀ - ਬਾਹਰੀ।

6 ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ?

ਉੱਤਰ: ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ, ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਸਭਿਆਚਾਰ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

7 ਇਹ ਪੈਰਾ ਕਿਸ ਪਾਠ ਅਤੇ ਕਿਸ ਲੇਖਕ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: 'ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ' — ਡਾ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੇਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਦਲਾਅ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਵਿਚਾਰ 'ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ' ਨਾਮਕ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਡਾ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

'ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ' ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।

ਉੱਤਰ:

1. ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
2. ਲੋਕ-ਨਾਚ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਨਾਚ, ਲੋਕ-ਗੀਤ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਮੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਨੋਰੰਜਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ।

9. ਗਿੱਧਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਉੱਤਰ:

1. ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ-ਨਾਚ।
2. ਲੋਹੜੀ, ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾੜੀ ਦੀ ਤਾਲ 'ਤੇ ਨੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਗਿੱਧਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਸਤਰੀ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਹ ਨਾਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਆਂ, ਲੋਹੜੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਗਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾੜੀ ਦੀ ਤਾਲ ਨਾਲ ਨੱਚਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਗਿੱਧਾ ਪੰਜਾਬੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

10. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਉੱਤਰ:

1. ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ: ਮੰਗਣੀ, ਮਹਿੰਦੀ, ਸਰੀਂਹਦਾਂ
2. ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ: ਮਿਲਣੀ, ਫੇਰੇ, ਲਾਵਾਂ
3. ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: ਡੋਲੀ, ਪਾਣੀ ਵਾਰਨਾ, ਮੁੱਖ-ਵਿਖਾਈ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਰੋਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰਸਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਗਣੀ, ਮਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰੀਂਹਦਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਦਮ 2: ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਮਿਲਣੀ, ਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੇਰੇ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੋਲੀ, ਪਾਣੀ ਵਾਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ-ਵਿਖਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

11. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਉੱਤਰ:

1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ
2. ਪੰਜਾਬੀ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਤਿਉਹਾਰ, ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਹ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਹਿਮ ਅੰਗ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਭਾਸ਼ਾ, ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।

12. (ੳ) ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਪੱਤਰ-ਲੇਖਣ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਤਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਪੂਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਿਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ,
ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪਿਤਾ ਜੀ,
ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਦਿਨਾਂਕ: 15 ਮਾਰਚ, 2026

ਪਿਆਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਆਸ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਖੈਰਿਯਤ ਨਾਲ ਹੋਵੋਗੇ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ/ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣ।

ਤੁਹਾਡਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਪੁੱਤਰ/ਧੀ,
[ਨਾਮ]

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਤਰ ਸਧਾਰਣ, ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਪੂਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

13. (ਅ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਪੱਤਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨਮਰ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧੰਨਵਾਦ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ,
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਫ਼ਸਰ ਸਾਹਿਬ,
ਜਲੰਧਰ।

ਦਿਨਾਂਕ: 15 ਮਾਰਚ, 2026

ਵਿਸ਼ਾ: ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਬਾਰੇ।

ਮਹੋਦਯ ਜੀ,

ਨਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ,
[ਨਾਮ]

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨਮਰ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

14. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਓ।

ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਖੁਦ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰਾਂਸ਼: ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੈਅ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿਰਲੇਖ: “ਬਦਲਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਰਿਵਾਜ”

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਸਾਰਾਂਸ਼ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਿਰਲੇਖ ਪੈਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਸਾਰਾਂਸ਼ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚੋ।

15. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੋ।

(1) ਮੂਲ ਵਾਕ: ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਸਮਝਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ...

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਬਣਾਓ।

ਉੱਤਰ: ਸਮਝਦਾਰ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਉਪਵਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਕਦਮ 1: ਮੂਲ ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਜਿਹੜੇ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਪਵਾਕ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਉਸ ਉਪਵਾਕ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਵਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

16. ਮੂਲ ਵਾਕ: ਬਿਪਤਾ ਸਮੇਂ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ।

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ ਬਣਾਓ।

ਉੱਤਰ: ਜਦੋਂ ਬਿਪਤਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਵਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਮੂਲ ਵਾਕ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਜਦੋਂ' ਵਰਗਾ ਸੰਬੰਧਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਪਵਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

17. ਮੂਲ ਵਾਕ: ਕਾਰ ਰਾਮੂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਕਰਤਰੀ ਵਾਕ ਬਣਾਓ।

ਉੱਤਰ: ਰਾਮੂ ਨੇ ਕਾਰ ਚਲਾਈ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਕਰਤਰੀ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾ ਖੁਦ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਰਮਣੀ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਮੂਲ ਵਾਕ ਕਰਮਣੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਇਸਨੂੰ ਕਰਤਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਕਰਤਰੀ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ: ਰਾਮੂ ਨੇ ਕਾਰ ਚਲਾਈ।

18. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਖੌਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

(1) ਉੱਖਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੋਹਣੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਡਰ?

□□□□□□ □□□□□□: ਵੱਡਾ ਜੋਖਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੋਟੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰਨਾ।

ਵਾਕ: ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ — ਉੱਖਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੋਹਣੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਡਰ?

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਅਖੌਤਾਂ ਲੋਕ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੱਚ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਅਖੌਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਅਖੌਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

19. (2) ਆਪਣੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ

□□□□□□ □□□□□□: ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨਾ।

ਵਾਕ: ਉਸਨੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਇਹ ਅਖੌਤ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

20. (3) ਇੱਕ ਹੋਸ਼ ਦੇ ਜਹਾਨ

□□□□□□ □□□□□□: ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਾ।

ਵਾਕ: ਰਾਮ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ — ਇੱਕ ਹੋਸ਼ ਦੇ ਜਹਾਨ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਇਹ ਅਖੌਤ ਚਤੁਰਾਈ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਹੀ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕਈ ਫਾਇਦੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਲਾਭ ਮਿਲੇ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਅਖੌਤ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਹੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਕਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

21. (4) ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬੀਮਾਰ

□□□□□□ □□□□□□: ਘੱਟ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ।

ਵਾਕ: ਇੱਕ ਨੌਕਰੀ ਖਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੌ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆ ਗਏ — ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬੀਮਾਰ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਇਹ ਅਖੌਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੀਜ਼ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੋਣ।

ਕਦਮ 1: ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਅਖੌਤ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਘੱਟ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਵੱਧ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਖੌਤ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

22. (5) ਜਾਂਦੇ ਚੋਰ ਦੀ ਲੰਗੋਟੀ ਹੀ ਸਹੀ

□□□□□□ □□□□□□: ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕੁਝ ਲਾਭ ਲੈ ਲੈਣਾ।

ਵਾਕ: ਮਹਿਮਾਨ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ — ਜਾਂਦੇ ਚੋਰ ਦੀ ਲੰਗੋਟੀ ਹੀ ਸਹੀ, ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਮੰਗ ਲਏ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਇਹ ਅਖੌਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਨਾ ਮਿਲੇ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਸਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਕਦਮ 2: ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਲਾਭ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. (ੳ) ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ - ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ: ਕਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੀਵਨ ਨਿਰਛਲ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਰਹਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਬਚਪਨ ਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਲੇਖ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਕਵੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਪਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24. (ਅ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ - ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ: ਇਹ ਕਵਿਤਾ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਕਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਦਰਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਨੇ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 2: ਕਵੀ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਉੱਤਰ:

1. **ਭੰਗੜਾ:** ਇਹ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. **ਗਿੱਧਾ:** ਇਹ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾੜੀ ਦੀ ਤਾਲ 'ਤੇ ਨੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. **ਸੰਮੀ:** ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. **ਝੂੰਮਰ:** ਇਹ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਾਚ ਹੈ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. **ਲੁੱਡੀ:** ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹੈ।

ਮਹੱਤਤਾ:

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹਨ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਲੋਕ-ਨਾਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹਨ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 1: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗੜਾ, ਗਿੱਧਾ, ਸੰਮੀ, ਝੂੰਮਰ ਅਤੇ ਲੁੱਡੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕਦਮ 2: ਇਹ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਖੁਸ਼ੀ, ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜੀਵੰਤ ਪਛਾਣ ਹਨ।

26. ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।

ਉੱਤਰ:

1. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2. ਲੋਕ-ਨਾਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ: ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਹਨ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

3. ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਮੇਲੇ: ਲੋਹੜੀ, ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਤੀਆਂ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

4. ਪਹਿਰਾਵਾ: ਪੱਗ, ਕੁਰਤਾ-ਪਜਾਮਾ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸਲਵਾਰ-ਕਮੀਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣ ਹਨ।

5. ਖਾਣ-ਪੀਣ: ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਖਾਣੇ ਹਨ।

6. ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ: ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੰਗਣੀ, ਮਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਫੇਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੱਲ:

ਸੰਕਲਪ: ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਮੁੱਲਾਂ, ਰਸਮਾਂ, ਭਾਸ਼ਾ, ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ 1: ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕ-ਨਾਚ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਦਮ 2: ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਰੰਤ ਟਿਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਭਾਸ਼ਾ, ਲੋਕ-ਨਾਚ, ਤਿਉਹਾਰ, ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਸਮਿੱਧ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।